

ת"פ 63968/08/22 - מדינת ישראל נגד אהרון קרוטשה - בעצמו

בית משפט השלום בקריית גת

ת"פ 63968-08-22 מדינת ישראל נ' קרוטשה

לפני המאשימה כב' סגנית הנשיא, השופטת נגה שמואלי מאייר
מדינת ישראל
ע"י ב"כ עוה"ד הילה מלול
נגד הנאשם
אהרון קרוטשה - בעצמו
ע"י ב"כ עוה"ד הדס לוי

החלטה

בכל הנוגע לבקשת הנאשם לחזור בו מהודאתו:

1. כנגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות של **תקיפה סתם** לפי סעיף 379 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין") **ואיומים** לפי סעיף 192 לחוק העונשין.
2. ביום 21.11.2023 במסגרת דיון מקדמי לפי סעיף 143א לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: "**החסד"פ**"), שנערך לפניי, ומשהצדדים לא ניאותרו לקבל את המלצות בית המשפט במסגרת הליך הגישור הממושך שנערך בתיק זה שכלל עיון בכלל חומר הראיות, התיק נקבע לישיבת גישור נוספת.
3. בדיון שהתקיים ביום 02.01.2023, ולאחר שבית המשפט ערך ישיבת גישור נוספת בתיק, בתחילה ביקש הנאשם שלא לקבל את המלצות בית המשפט ולשחרר את סנגורו עוה"ד הדס לוי שמונה לייצגו מטעם הסנגור הציבורית. בד בבד הלה הצהיר כי בכוונתו להעמיד לעצמו ייצוג פרטי.
- בהמשך לכך התפרץ הנאשם בעוד בית המשפט מכתוב את החלטתו בדבר שחרורו של עוה"ד הדס לוי מטעם הסנגוריה הציבורית, ומסר כי "**רגע, רגע, אני מבקש כעת לתקן את הפרוטוקול וללכת לשירות המבחן. אין לי כסף לעו"ד. אני חסר אונים. אני גם יודע שאני זכאי... אם בית המשפט יזכה אותי מעבירת אלימות... עברתי שם תקופה... אין בעיה, אני מקבל את ההסדר, אבל יחד עם זאת אני רוצה להסביר מה היה לי בעבר. בעבר קצינת המבחן הפנתה אותי לפסיכיאטרים וטיפולים רפואיים, דברים שאני לא רוצה שיקרו היום. אבקש לצאת מהאולם להתייעץ עם עו"ד**".
4. לאחר שבית המשפט ערך הפסקה בדיון ביקש הנאשם לחזור בו מבקשתו לשחרר את עוה"ד הדס לוי מטעם הסנגוריה הציבורית ועתר לקבל את ההסדר שהוצע לו. לאחר הפסקה נוספת שנערכה בדיון הודיעו הצדדים כי הגיעו

ביניהם להסדר טיעון שבמסגרתו, הנאשם יודה בכתב אישום מתוקן (ת/1) וישלח לשירות המבחן וכי ככל שהתסקיר יהא חיובי וימליץ על הארכת המאסר המותנה התלוי ועומד כנגדו, אזי הצדדים יבקשו לאמץ את המלצותיו. משכך, הרשעתי את הנאשם במיוחד לו בכתב האישום המתוקן בעבירת **אינומים** לפי סעיף 192 לחוק העונשין והוריתי על הפניית הנאשם לשירות המבחן על מנת שיתקבל תסקיר בעניינו.

5. ביום 15.01.2023, הגיש הנאשם בקשה כתובה לחזור בו מהודאתו, תוך שלדבריו הוא היה נתון בסערת רגשות במהלך הצגת ההסדר וכי הוא חושש כי יתקבל תסקיר שלילי בעניינו עת אין באפשרותו לקחת אחריות על מעשים שלא בוצעו על ידו; ביום 17.01.2023, הגיש עוה"ד הדס לוי את תגובתו לדבריו של הנאשם ומסר כי יום לאחר הצגת ההסדר הנאשם פנה אליו ומסר כי הוא מבקש לחזור בו מהודאתו מהחשש כי לא יתקבל תסקיר חיובי בעניינו. עוד מסר הסנגור כי הנאשם ביקש או לטעון באורח חופשי לעניין העונש או להפנות את התיק לשמיעת ראיות; ביום 18.01.2023, הגישה המאשימה את התנגדותה בכתב לבקשת הנאשם לחזור מהודאה, והפנתה לפרוטוקול הדיון מיום 02.01.2023, שם הנאשם שהיה מיוצג כל העת על ידי סנגור הצהיר כי קרא את כתב האישום, הבין את תוכנו, ואישר את הסדר הטיעון. עוד נטען כי בבקשתו לחזור בו מהודאתו הלה מונע מטעמים טקטיים ומהחשש כי לא יתקבל תסקיר חיובי בעניינו כשהדבר אינו מהווה נימוק מיוחד המצדיק היעדרות לבקשתו; ביום 19.01.2023, עתר הסנגור להשתחרר מייצוג הנאשם שכן לדבריו האחרון הפנה אליו אמירות במסגרת מסרונים רבים שנשלחו על ידו שהן בגדר "חציית קווים אדומים" ביחסים בין לקוח לעורך דינו; וביום 19.01.2023, עתר הנאשם פעם נוספת לאפשר לו לחזור בו מהודאתו ולהפנות את התיק למותב שישמע את התיק העיקרי.

6. בדיון שהתקיים לפניי היום (06.02.2023) חזרו הצדדים על עיקר טיעוניהם.

7. סעיף 153(א) 1982 לחסד"פ שכותרתו "חזרה מהודאה", קובע כהאי לישנא:

"הודה הנאשם עובדה, אם הודיהש בכתב פני המשפט ואם במהלך המשפט, רשאי הוא בכל שלב של המשפט לחזור בו מן ההודיה, כולה או מקצתה, אם הרשה זאת בית המשפט מנימוקים מיוחדים שיירשמו".

8. הנה כי כן, מצד אחד, סעיף 153(א) לחסד"פ מותר פתח לנאשם ומאפשר לו לחזור מהודאתו מקום שנפל בהודאתו פגם וכאשר היא אינה משקפת את שאירע באמת. מצד שני, המחוקק ביקש לשמור ולהגן על גורמי היציבות, הוודאות והאמינות אשר כה חיוניים להליך הפלילי, ולכן נקבע כי בית המשפט לא יתיר לנאשם לחזור בו מהודאתו אלא אם נמצאו לכך **נימוקים מיוחדים**. האיזון הראוי בין שתי התכליות האמורות, מביא לידי כך שחזרה מהודאה אינה מותנית ברצונו של הנאשם בלבד, אלא נדרש לשם כך אישור של בית המשפט, שינתן אך ורק בנסיבות מיוחדות ומנימוקים מיוחדים שיירשמו (ראו דבריה של כב' השו' א' פרוקצ'יה (דעת מיעוט לעניין התוצאה) ברע"פ 2292/08 **שי אמסלם נ' מדינת ישראל**, [פורסם בנבו] (30.03.2009) (להלן: "**עניין אמסלם**")).

9. לפרשנות המונח "נימוקים מיוחדים", שבהתקיימם יתיר בית המשפט לנאשם לחזור בו מהודאתו, לא נקבעו מסמרות בפסיקתו של בית המשפט העליון, ובכל מקרה נפסק כי אין המדובר ברשימה סגורה של נימוקים (ראו לעניין זה, ע"פ 6028/13 **פלוגי נ' מדינת ישראל**, [פורסם בנבו] (20.03.2014)).

בע"פ 5561/03 **מדינת ישראל נגד פלוגי**, [פורסם בנבו] (19.01.2004), קבע כב' השו' א' גרוניס (כתוארו אז), כי ככלל, יותר לנאשם לחזור בו מהודאתו רק בנסיבות חריגות, אשר מתקיימות, למשל, מקום שבו מתוך מכלול הנסיבות מתעורר חשש ממש שמא הנאשם הודה באשמה שלא מתוך רצונו החופשי או תוך שאינו מבין את משמעות הודאתו. בית המשפט העליון אף הפנה לגישות השונות בפסיקה בעניין זה, וציין כי בע"פ 3754/91 **מדינת ישראל נ' סמחאת**, פ"ד מה(5) 798 (1991), ננקטה על ידי שופטי הרוב גישה מקלה, תוך שנקבע כי אין להכביד על נאשם שרצונו לחזור בו מהודאה אינו נובע מתוך תכסיס פסול, אלא מטעם ענייני, וכי די בכך שהוא סובר שטעה בשיקוליו עת הודה במיוחד לו,

ומטרתו היחידה היא שתינתן לו הזדמנות להוכיח את חפותו. מנגד, כב' השו' א' גרוניס ציין כי הגישה המחמירה (העולה מתוך פסקי הדין שאוזכרו על ידו) ננקטת מקום שבו מדובר בנאשמים אשר ביקשו לראשונה לחזור בהם מהודאתם אך במסגרת הערעור ולאחר שדינם נגזר זה מכבר על ידי הערכאה הדיונית.

במקום אחר נקבע כי כאשר מתברר שההליך אשר הוביל לגיבושו של הסדר הטיעון מעורר ספקות בדבר תוקף ההסכמה אשר נתן הנאשם, ייתכן שיהיה בכך כדי להצדיק מתן הרשאה לחזור מהודאה, ולא כל שכן מקום שבו הבקשה הוגשה עובר למתן גזר הדין (ראו והשוו, **עניין אמסלם**, לעיל; וע"פ 1958/98 פלוני נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] (20.12.2002)). כך גם, מקום שבו נמצא כי בתסקיר שירות המבחן קיימת הכחשה של הנאשם לגבי האחריות לעבירות שבהן הוא הודה במסגרת הסדר הטיעון, שומה על בית המשפט להידרש לכך, ולהעמיד את הנאשם על נפקות הדברים, לכאן או לכאן (ראו לעניין זה, ע"פ 8462/15 מוחמד אבו ראס ואח' נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] (30.11.2016)).

10. בית המשפט העליון עמד בכמה הזדמנויות על החשש שמא הנאשם ינצל לרעה את זכותו הדיונית לחזור בו מהודאתו ובעשותו כן יפגע באינטרסים מוגנים ואף בחקר האמת, ועל הסכנות הטמונות בנקיטת גישה מקלה כלפי נאשמים המבקשים לחזור בהם מהודאתם (ראו למשל, **עניין אמסלם**, לעיל; וע"פ 6028/13 פלוני נגד מדינת ישראל, [פורסם בנבו] (20.03.2014)). עוד בעניין זה, ראוי להזכיר כי מעצם טיבו וטבעו, הליך גיבוש הסדר הטיעון בהחלט עלול לא אחת לעורר לחץ נפשי ברמה כזו או אחרת אצל הנאשם. אולם, אין די בנתון זה כשלעצמו כדי להצדיק מתן רשות לחזור מהודאה, וכל מקרה צריך להיבחן לגופו ועל פי נסיבותיו. בדומה, גם הודאה אשר באה בעקבות המלצתו של הסנגור לנאשם להודות, שאם לא כן, הוא יהא צפוי לעונש כבד יותר, תישאר על כנה ולא תיפסל בשל סיבה זו לבדה, ובלבד שלא היה בהמלצה זו כדי לשלול את רצונו ובחירתו החופשית של הנאשם אם להודות בכתב האישום אם לאו (ראו למשל, **עניין אמסלם**, לעיל; רע"פ 10705/05 אבי מסיקה נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] (02.05.2006); ע"פ 635/05 אמג'ד דענא ואח' נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] (26.11.2007); וע"פ 6028/13 פלוני נגד מדינת ישראל, [פורסם בנבו] (20.03.2014)).

11. לבסוף, בפסיקת בית המשפט העליון נודעת חשיבות מכרעת ל"**מבחן העיתוי**". לפי מבחן זה, ככל שבקשתו של הנאשם לחזור בו מהודאתו מוגשת בשלב מוקדם יותר של ההליך הפלילי, כך פוחת החשש מפני מניפולטיביות וניצול לרעה של הזכויות הדיוניות, ולכן במקרים אלה, על פי רוב, בית המשפט ינקוט בגישה המקלה יותר עם הנאשם (ראו לעניין זה, **עניין אמסלם**, לעיל; וע"פ 5583/08 פלוני נגד מדינת ישראל, [פורסם בנבו] (13.04.2010)).

אולם, על אף המשקל הרב שיש לייחס לשאלת העיתוי, מבחן זה איננו עומד לבדו, ולא בכל מקרה שבו הנאשם מבקש לחזור בו מהודאתו עובר למתן גזר הדין בית המשפט יתיר לו לעשות כן. בבואו של בית המשפט להכריע בבקשת נאשם לחזור בו מהודאתו, "מבחן העיתוי" ישמש ככלי עזר בלבד לצורך הכרעה במבחן העיקרי, הוא "**מבחן המניע**". קרי, על בית המשפט לבחון בכל מקרה ומקרה מהו המניע העומד מאחורי בקשתו של הנאשם, אם מדובר ברצון כן ואמיתי להוכיח את חפותו או שמא מדובר במהלך טקטי שנועד לגרוף תועלת משפטית כלשהי (ע"פ 6028/13 פלוני נגד מדינת ישראל, [פורסם בנבו] (20.03.2014)).

12. כללם של דברים, רק בהתקיימם של "נימוקים מיוחדים" ייעתר בית המשפט לבקשתו של נאשם לחזור בו מהודאתו. אין המדובר ברשימה סגורה של נימוקים אשר יכולים להוות עילה למתן היתר לחזרה מהודאה, וכל מקרה צריך להיבחן לגופו ובנסיבותיו הקונקרטיות, תוך שעל בית המשפט, בראש ובראשונה, לתור אחר **המניע** האמיתי של הנאשם המבקש לחזור בו מהודאתו. כאשר המניע העומד מאחורי הבקשה הוא רצונו הכן והאמיתי של הנאשם להוכיח את חפותו, כי אז נכון וראוי שלא להכביד במשקלם של אותם "נימוקים מיוחדים" (ראו והשוו, ע"פ 3754/91

מדינת ישראל נ' סמחאת, פ"ד מה(5) 798 (1991)). **עיתוי** הגשת הבקשה יכול לעזור במידה רבה בגילוי המניע כאמור, תוך שכלל שהבקשה מוגשת בשלב מאוחר יותר, בוודאי אם לאחר גזר הדין, כך גובר החשש שמא אין מדובר ברצון כן ואמתי של הנאשם להוכיח את חפותו, אלא בתכסיסנות לשמה ובצעד טקטי פסול (ראו והשוו, ע"פ 6349/11 גנס שניידר (נשימוב) נגד מדינת ישראל, [פורסם בנבו] (10.06.2013) (להלן: "**עניין שניידר**").

13. **ומן הכלל אל הפרט**, לאחר ששמעתי את טיעוני הצדדים, והתרשמתי באופן בלתי אמצעי מהנאשם ומדבריו, שוכנעתי כי במקרה הנדון מתקיימים אותם "נימוקים מיוחדים" אשר יש בהם כדי להצדיק מתן הזדמנות לנאשם להוכיח את חפותו ולאפשר לו לחזור בו מהודאתו. כל זאת מהטעמים שיפורטו להלן.

14. **ראשית**, הנאשם ביקש לחזור בו מהודאתו **בשלב מוקדם** באופן יחסי של ההליך הפלילי, בסמוך יחסית למועד הצגת ההסדר, בטרם הייתה הזדמנות לשירות המבחן להתרשם מהנאשם ועובר לשלב הטיעונים לעונש ומתן גזר הדין.

15. **שנית**, אכן, לא אחת בית המשפט נתקל בנאשמים שמודים במסגרת הסדר טיעון בעבירות המיוחסות להם (לרוב, לאחר תיקון כתב האישום), ומופנים לשירות המבחן על מנת שזה יגבש את המלצתו לעניין העונש. או אז, כאשר נאשם מסוים מבין או משער מסיבותיו הוא, כי המלצתו של שירות המבחן צפויה להיות שלילית, הוא מבקש לסגת מהסדר הטיעון שגובש ולחזור בו מהודאתו, מתוך חשש שמא לנוכח המלצת שירות המבחן בית המשפט יחמיר בעונשו. במקרים כגון דא גובר החשש שמא בקשתו של הנאשם לחזור בו מהודאתו אינה כנה ואמתית, אלא נובעת אך ורק מחששו לקבל עונש אחר מזה שציפה לו.

אולם, במקרה שלפנינו הנאשם ביקש לחזור בו מהודאתו מתוך חשש כי יתקבל תסקיר שלילי בעניינו עת אין באפשרותו לקחת אחריות על מעשים שלא בוצעו על ידו ועוד בטרם הייתה לשירות המבחן הזדמנות לגבש את המלצתו, ובוודאי לפני שהנאשם ידע מה תהיה ההמלצה. לאמור, הנאשם לא המתין לקבלת התסקיר ורק אז הכחיש את ביצוע העבירה שבה הודה, אלא עשה כן כבר בעת הבקשה שהגיש לבית המשפט ביום 15.01.2023.

לטעמי, יש בעובדה זו כדי להעיד על אודות כנות מניעיו של הנאשם. שכן, מטבע הדברים, אילו היה מדובר בנאשם תכסיסן ומניפולטיבי, כמה פשוט היה עבורו לדבוק בהודאתו גם בפגישה שהייתה נערכת עמו בשירות המבחן, ובכך לשמר את האפשרות שבית המשפט יגזור את עונשו לקולה, על סמך כתב האישום המתוקן (ראו והשוו, **עניין אמסלם**, לעיל; **ועניין שניידר**, לעיל). חלף כך, הנאשם בחר ללכת אחר צו מצפוניו והעלה את גרסת החפות בחלוף זמן קצר מעת מועד הצגת ההסדר ובטרם פגישתו בשירות המבחן. כך שלדידי, ישנו ספק רב אם הנאשם יכול לזכות ביתרון דיוני כלשהו או תועלת פוטנציאלית מכך שבחר לחזור בו מהודאתו כבר בשלב זה של המשפט. אדרבא, לשם הוכחת חפותו, הנאשם אף מוכן להסתכן בכך שהעונש שייגזר עליו בסופו של יום יהיה חמור יותר מזה שהיה נגזר עליו אילו עמד בהסדר הטיעון, וזאת בשים לב לכך שהוא עלול להיות מורשע בכתב האישום המקורי והמחמיר יותר, ועובר לגזר דינו (ככל שהוא יורשע) לא תיזקף לזכותו העובדה שחסך את שמיעת עדותם של העדים וזמן שיפוטי יקר.

לאור האמור, שוכנעתי כי במקרה הנדון הנאשם העלה את טענת החפות, לא מתוך שיקולים טקטיים גרידא, אלא מתוך אמונה שלמה בחפותו ורצון כן ואמתי להוכיח את צדקת טענותיו.

16. **ושלישית**, אף מהתרשמתי מדברי הנאשם בכתב ומהתרשמתי הבלתי אמצעית מן הנאשם, סבורתני כי בקשתו לחזור בו מן ההודאה **אינה** בבחינת אקט תכסיסני **ואינה** טמונה ברצון לנצל לרעה את זכויותיו הדיוניות, אלא ברצון כן ואמתי להוכיח את חפותו.

אמנם בפרוטוקול הדיון מיום 02.01.2023, בא כוח הנאשם הצהיר כי הקריא לנאשם את כתב האישום המתוקן, וכי

האחרון הבין את תוכנו והסכים להסדר, והנאשם הצהיר כי קרא את כתב האישום והבין את תוכנו, אישר את הסדר הטיעון, ואף הצהיר כי הוא מודע לכך שבית המשפט איננו חייב לכבד את ההסדר וכי אם העונש שייגזר עליו יחרוג מזה שהוסכם עליו, המאשימה תהא רשאית להציג עמדה אחרת ככל שיוגש ערעור. אולם מקריאת הפרוטוקול האמור, לא ניתן להימנע מהרושם שהנאשם עובר לקבלת הסדר הטיעון אכן היה נתון בסערת רגשות תוך שהוא מסר כי הוא חסר אונים; שהוא זכאי; ושהוא חושש מהמפגש עם שירות המבחן על רקע מפגשים קודמים שהיו לו עם השירות.

17. מטעמים אלו, וזאת חשוב להדגיש, מצאתי כי מתקיים לכל הפחות ספק בדבר אמיתות הודאתו של הנאשם בעבירה שיוחסה לו בכתב האישום המתוקן.

18. **סוף דבר**, לאור העובדה כי בקשתו של הנאשם לחזור בו מהודאתו הועלתה בשלב מוקדם באופן יחסי של ההליך הפלילי, לאור התרשמותי כי הבקשה נובעת ממניעים כנים, וכי הנאשם אינו מונע משיקולים טקטיים או מרצון לזכות ביתרון דיוני כזה או אחר, ובשים לב לכך שההודאה ניתנה בעוד להתרשמותי הנאשם היה נתון בסערת רגשות, ומשום הספק שמצאתי באמיתות הודאתו - הריני מתירה לנאשם לחזור בו מהודאתו.

בכל הנוגע לבקשת הסניגור להשתחרר מייצוג:

לאחר ששמעתי את טענות הסניגור ובקשתו להשתחרר מייצוג הנאשם בתיק זה ומשהנאשם מצדו ביקש אף הוא כי ימונה לו סניגור אחר תחת עוה"ד הדס לוי מצאתי להורות על שחרורו של עוה"ד לוי מייצוג הנאשם בתיק זה.

העתק הפרוטוקול יישלח למשרדי הסנגוריה הציבורית על מנת שתמנה לנאשם סניגור תחת עוה"ד הדס לוי.

לנוחות הסניגוריה הציבורית הטלפון של הנאשם הינו - 052-7546802.

קובעת לדיון לפי סעיף 144 לחסד"פ בפני כב' השו' ז' דולב - להמך ליום 5.5.2023 בשעה 09:00.

הנאשם מוזהר בחובת התייצבותו לדיון שאם לא כן יתכן והדיון יתקיים בהעדרו או יוצא צו להבאתו.

ניתנה היום, ט"ו שבט תשפ"ג, 06 פברואר 2023, במעמד ב"כ הצדדים.